

**Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät
nuorisotyön uusien toimintatapojen edistämisestä nuorten potentiaalin esiin saamiseksi ja
kehittämiseksi**

(2016/C 467/03)

NEUVOSTO JA JÄSENVALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJAT

PALAUTTAVAT MIELEEN,

1. asian poliittisen taustan, joka esitetään näiden päätelmien liitteessä;

TOTEAVAT SEURAAVAA:

2. Nuorilla naisilla ja miehillä on sisäistä potentiaalia ja kykyjä, jotka voivat hyödyttää heitä itseään ja koko yhteiskuntaa. Tämä potentiaali konkretisoituu osaamisena (tiedot, taidot, asenteet), jonka perustana ovat nuorten luovuus ja moninaisuus.
3. Nuoret pyrkivät kehittämään potentiaaliaan, kykyjään ja luovuuttaan aktiivisen kansalaisuuden, henkilökohtaisen kehittymisen ja työllistävyyden suhteen. Kykyjen kehittäminen tarkoittaa poikkeuksellisten taipumusten muuttamista huippuosaamiseksi; potentiaalin kehittäminen tarkoittaa piilevien ominaisuuksien tai taipumusten kehittämistä, joka voi johtaa menestykseen tai josta voi olla hyötyä tulevaisuudessa nuorten yksilöllisen tilanteen mukaan.
4. Kaikkien nuorten potentiaalin ja kykyjen esiin saamiseksi ja kehittämiseksi EU:n ja sen jäsenvaltioiden on tuettava ja edistettävä sellaisten tehokkaiden monialaisten politiikkojen toteuttamista, joilla nuoria voidaan kannustaa ja tukea ja auttaa heitä hyödyntämään koko potentiaalinsa. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä nuoriin, joiden elämäntilanne on vaikea.
5. Nuorisotyöllä on pyritty tavoittamaan nuoret, myös syrjäytyneet tai syrjäytymisvaarassa olevat nuoret. Nuorten elämäntyyliä ja käytös muuttuvat yhteiskunnan ja tekniikan kehittyessä, joten on hyvin tärkeää, että nuorisotyössä kehitetään jatkuvasti uusia metodeja ja toimintatapoja. Nuorten ymmärtäminen ja yhteydenpito nuoriin edellyttävät, että nuorisotyön olisi tavoitettava nuoret paremmin myös digitaalisessa maailmassa;

KOROSTAVAT SEURAAVAA:

6. Nuorisotyötä tehdään monissa eri muodoissa ja yhteyksissä, ja se vastaa nuorten erilaisiin tarpeisiin, toiveisiin, pyrkimyksiin ja elämäntilanteisiin. Nuorisotyön mahdollisuudet tavoittaa nuoret ja reagoida uusiin muutoksiin muuttavat nuorten elämän laatua ja yhteiskuntaa.
7. Nuorisotyön oppimisprosessit auttavat nuoria kehittämään osaamistaan eli tietojaan, taitojaan ja asenteitaan kokonaisvaltaisesti. Nuorisotyötä käytetään usein apuna, kun nuorilla on edessään erilaisia elämän tuomia haasteita. Näin voi olla siirryttäessä koulutuksesta työelämään, työttömyysjaksojen aikana tai kun ilmenee erilaisia esimerkiksi väkivaltaiseen ekstremismiin johtavan radikalisoitumisen kaltaisia uusia uhkia, tai kun nuoret hakevat myönteistä minäkuvaa ja haluavat kokea kuuluvansa johonkin.
8. Nuorisotyön ympäristön tulisi olla stimuloiva, mukautuva ja vetovoimainen, ja sen tulisi reagoida nuorten elämään kuuluviin uusiin trendeihin ja auttaa heitä näin tuomaan esiin ja kehittämään usein piilossa olevaa potentiaalia, joka ei pääse esiin virallisessa koulutuksessa tai muilla aloilla. Tämän ympäristön pitäisi olla paikka, jossa voi kokeilla uusia asioita ja jossa epäonnistuminen on sallittua ja katsotaan osaksi oppimis- ja yhteiskuntaan integroitumisprosesseja.
9. Nuorisotyön alalla kehitetyt toimintamuodot ovat osoittautuneet vaikuttaviksi nuorten persoonallisuuden myönteisen kehityksen kannalta, ja niitä tulisi edelleen tukea ja vahvistaa. Innovoinnin edistäminen nuorisotyössä tulisi nähdä osana reagointia jatkuviin muutoksiin, tavoitteena herättää kaikkien nuorten kiinnostus, myös niiden, jotka eivät vielä osallistu aktiivisesti nuorisotyötoimintaan. Innovoinnin tulisi olla osa nuorisotyön laadun jatkuvaa kehittämistä nuorten tarpeiden, kiinnostuksenkohteiden ja kokemusten huomioon ottamiseksi sellaisina kuin he itse ne mieltävät ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ *Quality Youth Work* – A common framework for the further development of youth work. Nuorisotyön laatujärjestelmiä EU:n jäsenvaltioissa käsittelevän asiantuntijaryhmän raportti, Euroopan komissio, 2015.

10. Jotta nuorten kiinnostus saataisiin herätettyä ja jotta heidän elämäänsä voitaisiin vaikuttaa enemmän, olisi pohdittava uudenlaisia ympäristöjä, joissa nuoret viettävät aikaansa (kuten moderni kaupunki-infrastruktuuri ja virtuaali-tila), sekä uudenlaisia toimintatapoja, joissa käytetään innovatiivisia verkko- ja muita välineitä (kuten pelillistämisen⁽²⁾), GPS-pohjaiset toiminnot⁽³⁾, osaamismerkkit⁽⁴⁾ tai muotoiluajattelu⁽⁵⁾), ja ne olisi otettava huomioon nuorisotyöntekijöiden koulutuksessa.
11. Nuorilla itsellään olisi oltava näkyvä rooli nuorisotyön innovointiprosessin suunnittelussa, kehittämisessä ja toteuttamisessa, jotta tämä innovaatio onnistuisi.
12. Nuorisotyöntekijöiden (olivatpa he vapaaehtoisia tai palkattuja) valmiuksia voidaan parantaa koulutuksen, verkottumismahdollisuuksien, opastuksen sekä taloudellisen tuen avulla, jotta nuorisotyössä voidaan etsiä ja toteuttaa uusia, innovatiivisia toimintatapoja pyrkimyksenä tavoittaa aiempaa suurempi määrä nuoria ja etenkin ne nuoret, joita on vaikea tavoittaa, ja pystyä vaikuttamaan enemmän heidän elämäänsä.
13. Näyttöön perustuvan nuorisopolitiikan laatiminen edellyttää säännöllistä päivittämistä ja merkityksellisten, ajantasaisten tietojen jatkuvaa keräämistä paikallisesti, alueellisesti, kansallisesti ja Euroopan tasolla. Tietoa olisi kerättävä myös nuorten elämäntyyleistä ja tämänhetkisistä elämäntapatrendeistä⁽⁶⁾.
14. Itse nuorisotyösektorin kehittämisen lisäksi on hyvin tärkeää tehdä monialaista yhteistyötä, jotta nuorisotyöhön saadaan kehitettyjä uusia toimintatapoja. Sovellettaessa uusia toimintatapoja käytännön nuorisotyössä ja nuorisopolitiikassa on helpotettava ja edistettävä eri aloja edustavien sidosryhmien yhteistyötä, jotta yhteistyömahdollisuudet voidaan kartoittaa tehokkaasti⁽⁷⁾ ja parantaa käytännön nuorisotyön laatua sekä vastata paremmin nuorten tarpeisiin;

OTTAEN HUOMIOON TOISSIJAISUUSPERIAATTEEN KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA

15. edistämään, tukemaan ja arvioimaan monialaisen yhteistyön kautta nuorisotyössä käytettäviksi tarkoitettujen uusien välineiden ja toimintatapojen hyödyntämistä, suunnittelua, kehittämistä, testausta ja levittämistä, jotta nuorten ja yhteiskunnan nykyisiin tarpeisiin ja tuleviin haasteisiin, kiinnostuksenkohteisiin ja odotuksiin voidaan vastata asianmukaisesti. Laadun varmistamiseksi nuoria, nuorisotutkijoita, nuorisotyöntekijöitä ja nuorisojärjestöjä olisi pyydetävä osallistumaan aktiivisesti prosessin kaikkiin vaiheisiin,
16. parantamaan nuorisotyöntekijöiden (olivatpa he vapaaehtoisia tai palkattuja) valmiuksia innovoida ja kehittää nuorten potentiaalia ja kykyä tarjoamalla mahdollisuuksia koulutukseen erityisesti seuraavilla aloilla:
 - a) innovatiivisten toimintatapojen käyttö ja mukauttaminen käytännön nuorisotyössä
 - b) nuorten viimeisimpiä elämäntapatrendejä koskevien tietojen huomioon ottaminen nuorisotyön koulutuksessa ja käytännöissä
 - c) monialaisen yhteistyön käyttö suunniteltaessa uusia ja innovatiivisia välineitä ja toimintatapoja käytännön nuorisotyötä varten
 - d) menetelmät erityisesti nuorten potentiaalin ja kykyjen esiin saamiseksi ja kehittämiseksi, itsetunnon ja itseluottamuksen vahvistamiseksi

⁽²⁾ Pelillistämisellä tarkoitetaan pelien mekaniikan soveltamista muihin toimintoihin ihmisten käyttäytymisen muuttamiseksi. On esimerkiksi olemassa sovelluksia, jotka laskevat päivittäiset askeleet ja antavat käyttäjille palkintoja ja mahdollisuuden verrata omaa suoritusta muihin. Myös nuorisotyössä voidaan soveltaa pelien dynamiikan ja mekanismien eri tekijöitä. (Gamification 101: An Introduction to the Use of Game Dynamics to Influence Behaviour, Bunchball, 2010).

⁽³⁾ GPS-pohjaisissa toiminnoissa käytetään GPS-paikannuksen sisältäviä elektronisia laitteita (yleensä älypuhelimia) erilaisiin toimintoihin, joilla tuetaan fyysistä liikumista ja joilla voi suunnistaa uudessa ympäristössä, suorittaa erilaisia tehtäviä tai perehtyä kiinnostaviin paikkoihin.

⁽⁴⁾ Osaamismerkkit ovat virtuaalisia, verkkoympäristössä käytettäviä merkkejä, joilla vahvistetaan oppijan tulokset. Jotkin yritykset, kuten esimerkiksi Mozilla, joka on luonut Open Badges -nimisen verkkofoorumin, tukevat tätä konseptia. Tämä soveltuu hyvin aloitteisiin, joilla tähdätään nuorisotyössä tapahtuvan epävirallisen oppimisen tunnustamiseen.

⁽⁵⁾ Muotoiluajattelu on ihmiskesteistä, yhteistyössä tehtävää, optimistista ja kokemuksiin perustuvaa toimintaa. Se toimii hyvin nuorten keskuudessa, sillä heistä tulee erottamaton osa muutosta samalla kun he suunnittelevat uusia ratkaisuja. Sitä voidaan käyttää nuorille tarkoitettujen eri ohjelmien, välineiden tai tilojen (uudelleen)suunnitteluun. (Design Thinking for Educators Toolkit, 2012).

⁽⁶⁾ Tiedot nuorten elämäntyyleistä ja trendeistä sisältävät yksityiskohtaisia tietoja nuorista sosiologian, psykologian ja pedagogian näkökulmasta. Näiden tietojen olisi vastattava muun muassa seuraaviin kysymyksiin: Mikä nuoria kiinnostaa? Mitä he pelkäävät? Miten he oppivat? Miten he viettävät vapaa-aikansa? Miten he toimivat sosiaalisissa verkoissa? Miten he hoitavat raha-asiansa?

⁽⁷⁾ Tästä esimerkkinä voisi olla luova työpaja, jossa pyritään kehittämään uusi mobiililaitteille tarkoitettu sovellus ja johon osallistuisi nuorisotyöntekijöitä, nuoria ja tietotekniikan asiantuntijoita;

- e) nuorten mukaan ottaminen arvokkaan tiedon ja kokemuksen lähteenä esim. kehitettäessä digitaalista osaamista
 - f) syrjäytymisvaarassa olevien nuorten tavoittaminen innovatiivisia toimintatapoja käyttäen ja keskittyen heidän potentiaalinsa ja kykyjensä kehittämiseen,
17. kannustamaan tarpeen mukaan nuorten kanssa ja heitä varten etenkin kollektiivisissa hankkeissa ja nuorisotyön periaatteiden⁽⁸⁾ mukaan toimivien järjestöjen jatkuvaa tukemista, myös taloudellisesti, niin että parannetaan niiden järjestöjen innovointivalmiuksia,
18. tekemään tiivistä yhteistyötä alue- ja paikallisviranomaisten edustajien, nuorisovaltuustojen ja nuorisotyöjärjestöjen, nuorten ja muiden nuorisotalan toimijoiden kanssa niin, että näihin päätelmiin sisältyvät viestit otetaan laajalti huomioon alue- ja paikallistason käytännön työssä,
19. edistämään ja tukemaan erilaisia tiloja ja mahdollisuuksia tarvittaessa yhteistyössä paikallisten viranomaisten kanssa, jotta nuoret voivat kohdata toisiaan henkilökohtaisesti ja kehittää yhteisiä aloitteita,
20. harkitsemaan sellaisten kokeiluun ja yrityksen ja erehdyksen kautta oppimiseen tarkoitettujen tilaisuuksien ja muunneltavien tilojen luomista, joissa nuorisotyöntekijät ja nuoret voivat oppia reagoimaan nopeasti muuttuviin olosuhteisiin ja elämäntyyliin ja oppivat käsittelemään asioiden monimutkaisuutta;

KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA JA KOMISSIOTA TOIMIVALTUUKSIENSA PUITTEISSA JA TOISSIJAISUUSPERIAATTEEN MUKAISESTI

21. harkitsemaan, että nuorten elämäntapatrendejä koskevaa tietoa kerättäisiin ja analysoidaisiin säännöllisesti, ja tukemaan havaintojen toimittamista keskeisille sidosryhmille, joihin kuuluvat myös kansalliset, alueelliset ja paikalliset päättäjät, nuorisotyötä tekevät vapaaehtoiset, nuorisajohtajat ja nuorisotyöntekijät,
22. etsimään innovatiivisia toimintatapoja, joita sovelletaan käytännön nuorisotyössä ja myös muilla asiaan liittyvillä aloilla, kuten koulutuksessa, urheilussa ja kulttuurialalla, sosiaalipalveluissa, tieto- ja viestintäteknologiassa jne., ja luomaan mahdollisuuksia mukauttaa muilla politiikkalohkoilla käytettäviä innovatiivisia toimintatapoja nuorisotyöhön sekä jakamaan esimerkkejä hyvistä käytännöistä,
23. tarvittaessa määrittämään uusia taitoja, joita nuorisotyöntekijät tarvitsevat, ja kehittämään koulutusmoduuleja, jotka auttavat nuorisotyöntekijöitä hankkimaan uutta osaamista, muun muassa digitaalisia taitoja,
24. luomalla, seuraamalla ja arvioimalla kansallisen, alueellisen ja paikallistason nuorisopolitiikkoja, nuorisostrategioita ja nuorisaloitteita määrittämään nuorisotyön uusia toimintatapoja, jotka auttavat saamaan esiin ja kehittämään kaikkien nuorten potentiaalia ja kykyjä;

PYYTÄVÄT EUROOPAN KOMISSIOTA

25. tekemään säännöllisesti analyyskejä ja lisäämään nuorisoraporttiin jakson, jossa annetaan ajantasaisia ja tarkkoja tietoja nuorten viimeisimmistä elämäntyyleistä ja trendeistä,
26. tukemaan nuorten elämäntyyliä ja trendejä koskevien tietojen vaihtoa sekä esimerkkien vaihtoa hyvistä käytännöistä ja innovatiivisista toimintatavoista, joita nuorisotyössä sovelletaan EU:n jäsenvaltioissa sekä EU:n ulkopuolella, järjestämään asiantuntijatapaamisia, konferensseja ja muita keskinäisen oppimisen tapahtumia sekä harkitsemaan eurooppalaista nuorisotyötä koskevan kokouksen kaltaisten foorumien käyttöä edistämään innovatiivisia toimintatapoja nuorisotyössä,
27. hyödyntämään parhaalla mahdollisella tavalla nykyisiä EU:n ohjelmia, kuten Erasmus+-ohjelmaa, käytännön nuorisotyössä sovellettavien innovatiivisten toimintatapojen tukemiseksi.

⁽⁸⁾ Ks. alaviite 1.

LIITE

Nämä päätelmät antaessaan neuvosto viittaa erityisesti seuraaviin asiakirjoihin:

- Komission tiedonanto "Eurooppa 2020" ⁽¹⁾, jonka Eurooppa-neuvosto on hyväksynyt, ja sen lippulaivahankkeet "Uuden osaamisen ja työllisyyden ohjelma" ⁽²⁾, "Innovaatiounioni" ⁽³⁾ ja "Euroopan digitaali-strategia" ⁽⁴⁾.
- Neuvoston päätelmät, annettu 30. toukokuuta 2016, nuorisoalan roolista nuorten väkivaltaista radikalisoitumista ehkäisevässä ja torjuvassa integroidussa ja monialaisessa lähestymistavassa ⁽⁵⁾.
- Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien 15. joulukuuta 2015 antama päätöslauselma Euroopan unionin nuorisoalan työsuunnitelmasta vuosiksi 2016–2018 ⁽⁶⁾.
- Neuvoston päätelmät, annettu 18. toukokuuta 2015, nuorten sosioekonomisiin haasteisiin tehokkaasti vastaavan monialaisen politiikkayhteistyön lisäämisestä ⁽⁷⁾.
- Neuvoston päätelmät, annettu 20. toukokuuta 2014, nuorten yrittäjyyden edistämisestä nuorten sosiaalisen osallisuuden lisäämiseksi ⁽⁸⁾.
- Neuvoston päätelmät, annettu 25. marraskuuta 2013, työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten sosiaalisen osallisuuden lisäämisestä ⁽⁹⁾.
- Neuvoston päätelmät, annettu 16. toukokuuta 2013, laadukkaan nuorisotyön merkityksestä nuorten kehityksen, hyvinvoinnin ja sosiaalisen osallisuuden edistämisessä ⁽¹⁰⁾.
- Neuvoston suositus, annettu 20. joulukuuta 2012, epävirallisen ja arkioppimisen validoinnista ⁽¹¹⁾.
- Neuvoston päätelmät, annettu 11. toukokuuta 2012, nuorten luovuuden ja innovointikyvyn edistämisestä ⁽¹²⁾.
- Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien 18. marraskuuta 2010 antama päätöslauselma nuorisotyöstä ⁽¹³⁾.
- Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien 11. toukokuuta 2010 antama päätöslauselma nuorten aktiivisen osallisuuden edistämisestä: työttömyyden ja köyhyyden torjunta ⁽¹⁴⁾.
- Tutkimukset ja julkilausumat:
 - Neuvoston ja komission yhteinen vuoden 2015 raportti nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön uudistettujen puitteiden (2010–2018) täytäntöönpanosta ⁽¹⁵⁾.
 - Nuorisotyön laatujärjestelmiä EU:n jäsenvaltioissa käsittelevän asiantuntijaryhmän raportti (2015).
 - Toisen eurooppalaisen nuorisotyötä koskevan kokouksen (2nd European Youth Work Convention) (2015) julkilausuma ⁽¹⁶⁾.

⁽¹⁾ Asiak. 7110/10.

⁽²⁾ Asiak. 17066/10.

⁽³⁾ Asiak. 14035/10.

⁽⁴⁾ Asiak. 9981/10/REV 1.

⁽⁵⁾ Asiak. 9640/16.

⁽⁶⁾ EUVL C 417, 15.12.2015, s. 1.

⁽⁷⁾ EUVL C 172, 27.5.2015, s. 3.

⁽⁸⁾ EUVL C 183, 14.6.2014, s. 18.

⁽⁹⁾ EUVL C 30, 1.2.2014, s. 5.

⁽¹⁰⁾ EUVL C 168, 14.6.2013, s. 5.

⁽¹¹⁾ EUVL C 398, 22.12.2012, s. 1.

⁽¹²⁾ EUVL C 169, 15.6.2012, s. 1.

⁽¹³⁾ EUVL C 327, 4.12.2010, s. 1.

⁽¹⁴⁾ EUVL C 137, 27.5.2010, s. 1.

⁽¹⁵⁾ EUVL C 417, 15.12.2015, s. 17.

⁽¹⁶⁾ http://pjp-eu.coe.int/documents/1017981/8529155/The+2nd+European+Youth+Work+Declaration_FINAL.pdf/cc602b1d-6efc-46d9-80ec-5ca57c35eb85